Turinys

Įžanga 2

2010 m. lapkričio 14 d. sukako 20 metų,
kai Lietuvoje atkurta nacionalinė patentų sistemai 3

VPB organizacinė struktūra ir žmogiškieji ištekliai 5

Išradimai 6

Puslaidininkinių gaminių topografijos 9

Prekių ženklai 10

Dizainas 13

Apeliacijos, protestai 16

Teisėkūra ir tarptautinis bendradarbiavimas 17

Patentinė informacija ir dokumentacija 20

Statistiniai duomenys 22

Intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir užtikrinimas turėtų prisidėti prie technologijų inovacijos skatinimo ir technologijų perdavimo bei platinimo, duoti abipusę naudą technologinių žinių kūrėjams ir vartotojams tokiu būdu, kuris skatintų socialinę bei ekonominę gerovę ir subalansuotų teises ir pareigas.

Ištrauka iš Sutarties dėl intelektinės nuosavybės teisių prekyboje (TRIPS) 7 straipsnio

Išradimų ir kitų pramoninės nuosavybės objektų apsauga yra neatskiriama valstybės materialinės kultūros dalis. Atkūrus valstybę 1918 metais ir atkūrus nepriklausomybę 1990 metais pramoninės nuosavybės apsaugai Lietuvos valstybė skyrė nemažą dėmesį, nes savas patentas, kaip ir savas pinigas, yra nepriklausomos valstybės suvereniteto atributas.

Nors XXa. pradžioje Lietuva buvo agrarinė valstybė ir tik 1928 m. priimtas pirmasis Išradimų ir patobulinimų apsaugojimo įstatymas, išradimai jau pradėti registruoti nuo 1923 metų, išduodant už juos laikinus išradimų apsaugos dokumentus.

1990 m. kovo 11 d. atkūrus nepriklausomybę, jau tų pačių metų lapkričio mėn. Lietuvos Respublikos Vyriausybė pavedė Mokslo ir studijų departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės laikinai vykdyti valstybinės patentų tarnybos funkcijas ir užtikrinti valstybinę intelektinės techninės kūrybos rezultatų apsaugą, o 1991 m. prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsteigus Valstybinį patentų biurą ir 1992 m. patvirtinus patentinių patikėtinių nuostatus buvo pradėtos perregistruoti pramoninės nuosavybės teisės, išduotos buvusioje TSRS.

Taip keliais etapais su pereinamuoju laikotarpiu iki 1993 m. balandžio buvo kuriama šiuolaikinė valstybės pramoninės nuosavybės apsaugos sistema, dabar apimanti Valstybinį patentų biurą (VPB), Lietuvos technikos biblioteką (LTB) ir patentinius patikėtinius.

XXI amžiaus pradžioje vykstant globalizacijai praktiškai visose srityse ir ypatingai technologijose ir ekonomikoje patentų tarnybų vaidmuo yra ypatingai išaugęs.

2010 metų Valstybiniam patentų biurui buvo ypatingi tuo, kad suėjo 20 metų nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl intelektualinės techninės kūrybos rezultatų valstybinės apsaugos“ priėmimo, taip pat 2010 m. gruodžio 23 d. buvo priimtas naujos redakcijos Patentų įstatymas, jau trečiasis Lietuvos istorijoje.

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2010 m. programos įgyvendinimo priemones šiais metais parengti Lietuvos Respublikos prekių ženklų, Lietuvos Respublikos dizaino bei Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymų pakeitimai bei pasirengta ratifikuoti Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Patentų teisės sutartis (PLT) ir Prekių ženklų teisės sutartis (TLT).

Pagrindinė Valstybinio patentų biuro veikla susijusi su išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimu ir keturių valstybės registrų – Lietuvos Respublikos patentų registro, Lietuvos Respublikos topografijų registro, Lietuvos Respublikos dizaino registro ir Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro tvarkymu, šių registrų, kuriuose yra virš 70 tūkst. įrašų, duomenų saugojimu. 2008 m. prasidėjęs ekonominis nuosmukis lėmė sudėtingas verslo sąlygas. Tai turėjo įtakos ir Valstybinio patentų biuro veiklai. Nuo 2008 m. mažėjo registruojamų pramoninės nuosavybės objektų skaičius, kuris priklauso nuo mažėjančio paduodamų paraiškų skaičiaus. Vis dėlto nacionalinių paraiškų skaičius padidėjo 7 procentais, palyginus su 2009 m. nacionalinių paraiškų skaičiumi.

2010 m. ypač pasižymėjo intensyviomis diskusijomis ir Lietuvos interesų atstovavimu Europos Sąjungos darbo organuose dėl Europos Sąjungos patento ir vieningos patentų ginčų sistemos sukūrimo, sėkmingu dvišalių sutarčių vykdymu bei pirmąja Lietuvos teismų praktikoje Europos Sąjungos Teisingumo teisme pasibaigusia byla dėl atsisakymo išduoti papildomos apsaugos liudijimą, kurioje buvo priimtas Valstybiniam patentų biurui palankus teismo sprendimas.

2010 m. Valstybinis patentų biuras ir toliau aktyviai bendradarbiavo su Pasauline intelektinės nuosavybės

organizacija (WIPO), Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM), Europos patentų tarnyba (EPT), dalyvavo šių organizacijų bei Europos Sąjungos organų veikloje.

Aštuntus metus iš eilės Lietuvoje pasaulinės intelektinės nuosavybės dieną įteikiami WIPO apdovanojimai organizacijai, geriausiai komercializuojančiai pramoninę nuosavybę.

2010 m. Valstybinis patentų biuras vykdė programą „Pramoninės nuosavybės teisinė apsauga Lietuvoje“, kuri įgyvendina Teisingumo ministerijos strateginį tikslą – siekti valstybės registrų racionalaus funkcionavimo, užtikrinant registrų teikiamų paslaugų prieinamumą ir patogumą vartotojui jais naudotis.

2010 m. Valstybinis patentų biuras vykdydamas savo funkcijas daug dėmesio skyrė šioms prioritetinėms veiklos sritims:

- nacionalinės pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos tobulinimui;
- efektyviai pramoninės nuosavybės informacijos sklaidai ir visuomenės švietimui pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais;
- teikiamų paslaugų perkėlimui į elektroninę erdvę.

2010 m. Valstybinis patentų biuras įgyvendino Penkioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programos nuostatas, o taip pat dalyvavo tarpinstitucinėse programose, vykdydamas Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo programos, Lietuvos Inovacijų 2010–2020 metų strategijos įgyvendinimo 2010-2013 metų priemonių plano, Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos priemonių plano priemones.

Baigdamas įžangą noriu padėkoti visam Valstybinio patentų biuro kolektyvui ir visoms institucijoms, kurios bendradarbiavo su Valstybinio patentų biuru, kuriant nepriklausomos Lietuvos pramoninės nuosavybės apsaugos sistemą.

Tik visuomenėje, kurioje gerbiama intelektinė nuosavybė ir kūrėjo išimtinės teisės, galima sėkmingai priimti šiuolaikinės inovatyvios technologijos ir ekonomikos iššūkius. Tikiuosi, kad šioje 2010 m. apžvalgoje pilnai atsispindi atkurtos nepriklausomos Lietuvos 20-ies metų rezultatai ginant intelektinės nuosavybės teises.

Direktorius Rimvydas Naujokas

2010 m. lapkričio 14 d. sukako 20 metų, kai Lietuvoje atkurta nacionalinė patentų sistema

Lietuvoje patentų istorija prasideda tik 1922 m., tačiau turi ne mažesnę spalvų paletę, lyginat su kitomis pasaulio valstybėmis. Tarpukario laikotarpiu Lietuva jau turėjo pagrindinius pramoninės nuosavybės įstatymus: „Išradimų ir patobulinimų apsaugojimo įstatymą“ (1928 m.), „Įstatymą prekių ženklams saugoti“ (1925 m.), jos teritorijoje galiojo „Fabrikinių piešinių ir modelių nuosavybės teisės įstatymas“. Įdomu, jog Lietuvoje tuo laikotarpiu patentavo bei prekių ženklus registravo žymiausios JAV, Vokietijos, Prancūzijos įmonės.

1940-1990 m. Lietuva savo pramoninės nuosavybės apsaugos sistemos neturėjo. Iki Nepriklausomybės atkūrimo Lietuvoje, intelektinės kūrybos rezultatai buvo saugomi TSRS normatyviniais aktais. Jau tuo metu galiojo 2,7 tūkst. liudijimų pramoniniams pavyzdžiams ir 12 tūkst. liudijimų išradimams, kurių autoriai buvo iš Lietuvos TSR.

1990 m. kovo 11 d. atkūrus Nepriklausomybę susirūpinta pramoninės nuosavybės apsauga. 1990 m. lapkritį Vyriausybės nutarimu „Dėl intelektualinės techninės kūrybos rezultatų valstybinės apsaugos“ Mokslo ir studijų departamentui buvo pavesta perimti reikalus iš TSRS Išradimų ir atradimų reikalų pramoninės nuosavybės apsaugos tarnybos bei formuoti bendrą Respublikos patentinę politiką, kurią nuo 2000 metų vykdo Teisingumo ministerija.

Intelektinės nuosavybės apsaugos kelio 20 - metis buvo toks pat vingiuotas, kaip ir pačios Lietuvos – reikėjo Lietuvos mokslui ir verslui persiorientuoti į išradimų apsaugą patentais, o ne autorystės liudijimais bei sukurti savarankišką patentinės informacijos sistemą. 1991 m. kovo 21 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausiajai Tarybai - Atkuriamajam Seimui pritarus, jau 1991 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsteigė Valstybinį patentų biurą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (VPB, www.vpb.gov.lt). Tų pačių metų balandžio 21 d. VPB direktoriumi paskirtas Rimvydas Naujokas. 1992 m. gegužės 20 d. buvo priimtas Vyriausybės nutarimas Nr. 362, kuriuo užtikrintas tarybiniais laikais įgytų teisių į išradimus, prekių ženklus, pramoninį dizainą tęstinumas nepriklausomoje Lietuvoje. Pagal šį nutarimą buvo perregistruoti 664 išradimai, 8377 prekių ženklai.

Suformuota pramoninės nuosavybės apsaugos sistema, kurią sudaro:

Valstybinis patentų biuras – registruoja išimtines teises;

Lietuvos technikos biblioteka – teikia patentinę informaciją, kaupia patentų fondą;

Patentiniai patikėtiniai – atstovauja pareiškėjams.

Per 20 Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės metų padaryta tikrai daug:

įsteigti pramoninės nuosavybės objektų registrai, kuriuose kaupiami patentų, prekių ženklų, dizaino, puslaidininkinių gaminių topografijų duomenys;

priimti nacionaliniai teisės aktai:

1993 metais - Lietuvos Respublikos prekių ir paslaugų ženklų įstatymas,

1994 metais - Patentų įstatymas;

1995 metais - Pramoninio dizaino įstatymas,

1998 metais - Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymas.

Lietuva tapo 10 tarptautinių pramoninės nuosavybės sutarčių ir dviejų regioninių tarptautinių organizacijų nare.

nuo 2004 m. gegužės 1 d. Lietuva saugo Europos Sąjungos vieningoje rinkoje galiojančias Bendrijos prekių ženklų ir Bendrijos dizaino teises.

Vertinant istoriniu požiūriu, nacionalinė sistema plėtojosi gana dinamiškai.

1992 metais faktiškai pradėjus pramoninės nuosavybės objektų registraciją, 1997 metais VPB jau buvo paduota 25-tūkstantoji prekių ir paslaugų ženklų paraiška.

1995 metais Vilniuje surengta Baltijos patentinė konferencija, kuri jau nuo 1962 m. organizuojama kas dveji metai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

1999 metais Lietuvos technikos bibliotekoje įkurtas Patentinės informacijos centras.

2000 metais Valstybiniame prekių ir paslaugų ženklų registre buvo įregistruotas 40 - tūkstantinis prekių ženklas.

2003 metais VPB paduota 2500 - oji patento paraiška.

2004 m. gruodžio 1 d. Lietuvai tapus Europos patentų konvencijos (EPK) nare, Europos patentai pareiškėjo pasirinkimu pradėjo galioti ne tik kitose Europos patentų organizacijos narėse - visose 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse bei Islandijoje, Kroatijoje, Makedonijoje, Lichtenšteine, Monake, Norvegijoje, San Marine, Serbijoje, Šveicarijoje ir Turkijoje, bet ir Lietuvoje[1].

2010 m. Lietuvoje išduoti ar įsigaliojo 1025 nacionaliniai bei Europos patentai, tačiau tik 7 proc. jų savininkais yra Lietuvos pareiškėjai. Įregistruoti 1587 prekių ženklai (2647 prekių ar paslaugų klasėms), 20 dizainų (35 pavyzdžiai).

Šiuo metu Lietuvoje galioja virš 5,6 tūkst. patentų, apie 37 tūkst. prekių ženklų, apie 1,5 tūkst. dizainų, apie 600 tūkst. Bendrijos prekių ženklų, 400 tūkst. Bendrijos dizaino bei 20 tūkst. taptautinių prekių ženklų registracijų.

Narystė Pasaulinėje intelektinės nuosavybės ir Europos patentų organizacijose, Paryžiaus konvencijos bei Europos patentų konvencijos norminė aplinka padėjo pagrindus nacionalinės teisės normų priėmimui ir tobulinimui. WIPO standartai bei Europos patentų tarnybos keliami technologiniai reikalavimai Valstybiniam patentų biurui suformavo tam tikrą šios institucijos kultūrą, požiūrį į pareiškėjų poreikį saugoti savo pramoninės nuosavybės teises ekonomiškai efektyviau, taikant paprastesnes procedūras. Elektroninės valdžios koncepcijos diegimas tapo vienu iš pagrindinių VPB prioritetų planuojant savo veiklą. Jau prieš 15 metų pradėtos diegti automatizuotos paraiškų priėmimo, nagrinėjimo ir saugojimo informacinės sistemos suformavo technologinę aplinką, kuri leido integruotis į Europos patentų tarnybos duomenų perdavimo sistemas, sukurtos informacinės sistemos sudarė galimybę keistis duomenimis su Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos, Europos patentų tarnybos duomenų bazėmis. Nemokamos Lietuvos Respublikos patentų, Europos patentų, Lietuvos Respublikos prekių ženklų, Lietuvos Respublikos dizaino duomenų bazės tapo prieinamos pareiškėjams, mokslininkams, studentams, akademinei ir verslo bendruomenei. Labai svarbu pažymėti, kad Lietuvos Respublikoje saugomos pramoninės nuosavybės išimtinės teisės tapo prieinamos užsienio pareiškėjams, nes per espa@cenet, RegisterPlus, Inpadoc, PatentScope ir kitas informacines sistemas, Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO), Europos patentų tarnybos (EPT), ES Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM), Europos Komisijos bei Valstybinio patentų biuro tinklalapius internete yra pasiekiamas kiekvienas Lietuvoje ir visame pasaulyje apsaugotas technologinis sprendimas, ženklas ar grafinis vaizdas.

Kitas žingsnis, kuris jau žengiamas Valstybiniame patentų biure – tai visų atliekamų VPB veiksmų pasiekiamumas elektroninėje erdvėje iki 2014 metų. Numatyti veiksmai dėl patentų ir kitų paraiškų elektroninio padavimo, prašymų, apeliacijų ir protestų elektroninis priėmimas ir nagrinėjimas yra svarbiausi iššūkiai, kurie lemia VPB prioritetus diegiant naujas informacines sistemas bei technologijas. Išorės paslaugų tobulinimas, žinoma, lemia ir VPB vidaus procesus – naujos kokybės, veiklos efektyvumo paieškas. Viena iš priemonių veiklos efektyvumui ir kokybei didinti yra visiškas dokumentacijos srauto automatizavimas, elektroninio dokumento naudojimas, elektroninio parašo įdiegimas.

Žvelgiant sukurtos sistemos naudotojo požiūriu negali būti sumenkintas pramoninės nuosavybės objektų savininkų teisių gynimas. Europos Komisijos 2006 metais atliktos apklausos metu aiškinantis XXI amžiui deramos patentų sistemos požymius aiškiai identifikuotas verslo aplinkos interesas turėti vieno langelio principu veikiančią patentų sistemą tiek ekspertizės iki patento išdavimo, tiek procedūrų po jo išdavimo, įskaitant ginčų nagrinėjimą2. Akivaizdu, jog verslo inovatyvi veikla pirmiausia įtakojama galimybės realiai apsaugoti savo nuosavybę. Iš to galime daryti išvadą, kad pramoninės nuosavybės logika realizuojama verslo sprendimuose, kurie vėliau tampa inovacijų apsaugos įrankiu, kuris gali tapti verslo sudėtine dalimi, siekiant įgyvendinti verslo tikslus.

Teisių gynime, žinoma, dalyvauja žymiai platesnis suinteresuotų institucijų ratas. Nacionaliniai teismai, muitinė, policija, prokuratūra ir kt. institucijos - tai svarbi ir neatskiriama intelektinės nuosavybės sistemos dalis. Per visą dvidešimties metų laikotarpį ši sistema įrodė, kad intelektinės nuosavybės teisės yra ir bus ginamos efektyviai ir profesionaliai.

Apibendrinant, nacionalinės patentų sistemos 20-siais metais galime pasidžiaugti, kad šalyje sukurta brandi

nacionalinė pramoninės nuosavybės apsaugos sistema, adekvati Europos Sąjungos šalyse suformuotoms normoms ir tradicijoms.

VPB organizacinė struktūra ir žmogiškieji ištekliai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 6 d. nutarimu Nr. 394 (Žin., 2009, Nr. 57-2237) ir 2010 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 1561 (Žin., 2010, Nr. 133-6773) buvo patvirtintas maksimalus leistinas VPB pareigybių 2010 m. skaičius – 60. 2010 m. sausio 1 d. VPB buvo patvirtinta 60 pareigybių, iš kurių 40 pareigybių - valstybės tarnautojų ir 20 pareigybių – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. Metų eigoje patvirtintų pareigybių skaičius nežymiai kito: optimizavus VPB pareigybių skaičių 2010 m. pabaigoje šis skaičius sudarė 59 pareigybes (39 pareigybės – valstybės tarnautojų ir 20 pareigybių – darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis).

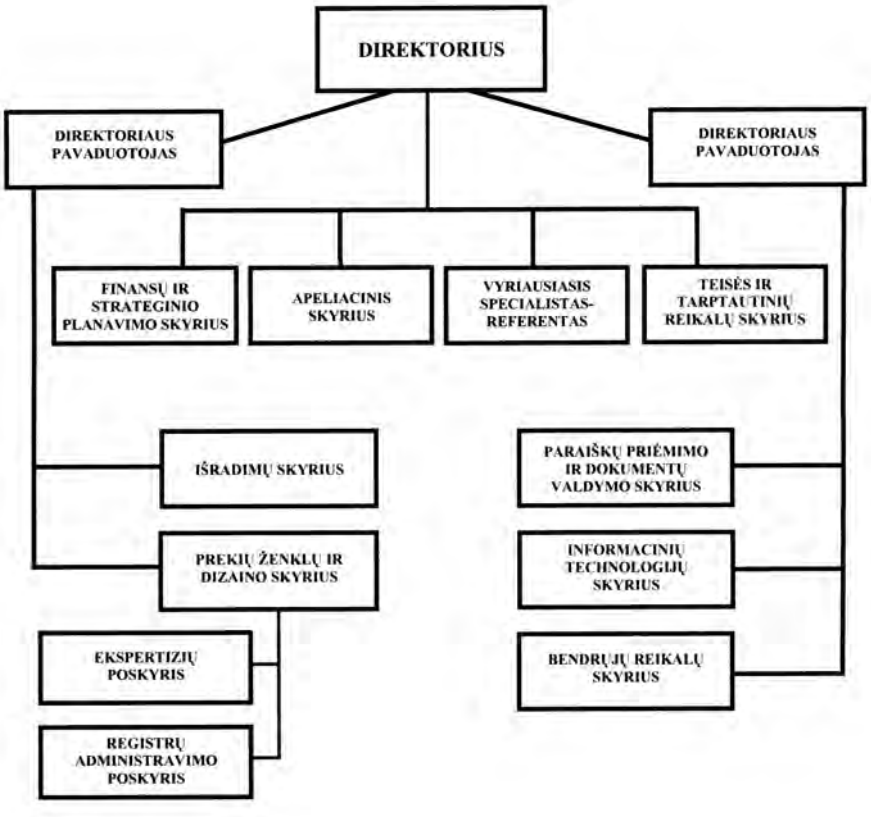
Nuo 2010 m. sausio 1 d. keitėsi VPB organizacinė struktūra (žr. schemą) – buvo įsteigta antroji direktoriaus pavaduotojo pareigybė, į kurią perkeltas iš teisėsaugos atašė pramoninės nuosavybės teisės klausimais Lietuvos nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje pareigų 2009 m. gruodžio 31 d. atšauktas valstybės tarnautojas. 2010 metais žymesnės VPB struktūros pertvarkos, lyginant su esminėmis struktūros pertvarkomis 2009 m., nebuvo vykdomos.

2010 metai pasižymėjo ir nedidele VPB darbuotojų kaita: šiais metais į VPB buvo priimti 2 darbuotojai (1 valstybės tarnautojas ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį). Taip pat 2 darbuotojai ir atleisti (1 valstybės tarnautojas ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį). Taigi, 2010 m. pabaigoje VPB žmogiškuosius išteklius sudarė 58 darbuotojai – 39 valstybės tarnautojai ir 19 pagal darbo sutartis dirbantys darbuotojai. 2010 metais VPB dirbo 45 moterys (77,6 %) ir 13 vyrų (22,4 %). VPB ir jo skyriams vadovaujančių darbuotojų santykis yra subalansuotas, vadovais dirba 5 moterys (45%) ir 6 vyrai (55%).

VPB personalas pasiskirstęs pagal šias amžiaus grupes: 18-30 metų – 9; 31-40 metų – 5; 41-50 metų – 17; 51-65 metų – 26 ir virš 65 metų – 1. Bendras VPB darbuotojų amžiaus vidurkis 2010 metais - 48 metai, ir išliko panašus į 2009 metais buvusį 47 metų vidurkį.

Dėl VPB veiklos specifikos dauguma darbuotojų – 44 (76 %) yra su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu.

Stiprinant VPB personalo administracinius gebėjimus 2010 metais buvo organizuojamas darbuotojų mokymas, kvalifikacijos tobulinimas, vadovaujantis VPB direktoriaus patvirtintu VPB valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, 2010 metų mokymo planu. Per metus 61-ame mokymo renginyje dalyvavo ir kvalifikaciją tobulino 40 VPB darbuotojų .

IŠRADIMAI

Lietuvos Respublikoje yra trys patentinės apsaugos gavimo keliai: paduodant paraiškas tiesiai į VPB (nacionalinis kelias), pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) ir pagal Europos patentų konvenciją (Euro ir Euro-PCT paraiškos).

2010 metais Lietuvos Respublikoje įsigalioję patentai	Skaičius	Savininkams iš Lietuvos išduotų patentų skaičius	Savininkams iš Lietuvos išduotų patentų dalis %
Išduoti VPB	84	71	84,52
Išduoti EPT	941	1	0,11
Suma	1025	72	7,02

Nuo Valstybinio patentų biuro įkūrimo pradžios iki 2010 m. gruodžio 31 d. VPB buvo paduotos 3352 patento paraiškos, iš jų 2818 nacionalinių paraiškų ir 534 PCT paraiškos perėję į nacionalinį lygį. Per šį laikotarpį buvo išduoti 2704 patentai, patentų registre įrašyti 222 patento pakeitimai, 234 teisių perdavimo ir 95 licencinės sutartys.

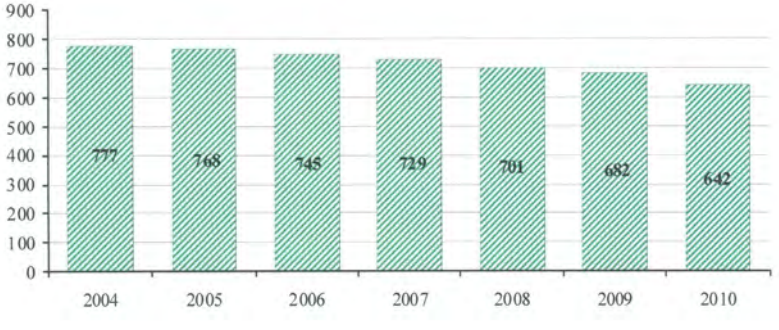
Patento paraiškų, paduotų Lietuvos Respublikoje 1994, 2004-2010 metais, skaičius

Metai	Nacionalinių patento paraiškų skaičius	Perėjusių į nacionalinį lygį PCT paraiškų skaičius	Viso
1994	291	-	291
2004	79	35	114
2005	78	37	115
2006	75	24	99
2007	73	9	82
2008	99	6	105
2009	98	9	107
2010	112	2	114

Patentų, išduotų Lietuvos Respublikoje 1994, 2004-2010 metais, skaičius

Metai	Patentų pagal nacionalines paraiškas skaičius	Patentų, išduotų pagal PCT paraiškas skaičius	Viso
1994	45	-	45
2004	66	32	98
2005	84	32	116
2006	66	23	89
2007	50	19	69
2008	67	8	75
2009	75	9	84
2010	78	6	84

Metų pabaigoje galiojantys nacionaliniai patentai

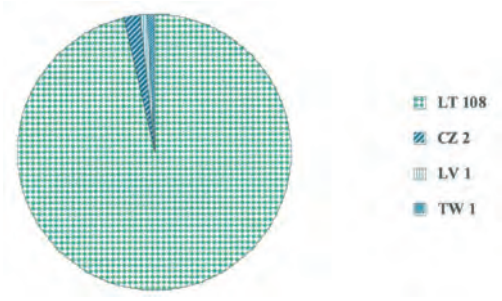
2010 metais į Valstybinį patentų biurą paduota 112 nacionalinių patentinių paraiškų, iš jų Lietuvos pareiškėjai padavė 108 patentines paraiškas. Konvencinį prioritetą buvo prašoma suteikti 5 patentinėse paraiškose.

2010 metais 2 tarptautinės paraiškos perėjo į nacionalinį lygį, abi su anksčiau paduotų paraiškų prioritetu.

2010 metais VPB, kaip gaunančiojoje tarnyboje, buvo gauta 3 tarptautinės paraiškos.

2010 metais buvo paduota 13 paraiškų papildomos apsaugos liudijimui gauti.

Nacionalinių paraiškų pasiskirstymas pagal valstybes 2010 metais

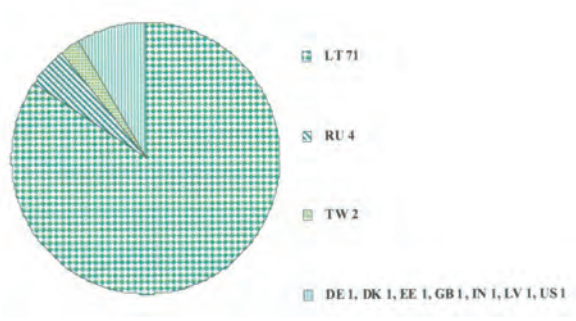
Patentinių paraiškų, Lietuvos Respublikos pareiškėjų paduotų 2009-2010 metais, skaičius

Pareiškėjai	Paraiškų skaičius	
	2009	2010
Juridiniai asmenys	39	44
Fiziniai asmenys	52	64
Iš viso juridinių ir fizinių asmenų	91	108

Lietuvos institucijos/bendrovės, padavusios paraiškas 2010 m.

Eil.Nr..	Pareiškėjai	Paraiškų skaičius
1.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	11
2.	Kauno technologijos universitetas	5
3.	Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras	3
4.	Biotechnologijos institutas	2
5.	PRECIZIKA METROLOGY	2
6.	UAB „BALTIC ORTHOSERVICE“	2
7.	VšĮ „Grunto valymo technologijos“	2
8.	AB AXIS INDUSTRIES	1
9.	UAB „EKOSTAT“	1
10.	UAB „KASKO GROUP“	1
11.	UAB „LAIFA“	1
12.	UAB „LASER STENCIL EUROPE“	1
13.	UAB „Lietuviškas salyklas“	1
14.	UAB „Mediafon“	1
15.	UAB „NAUJASIS NEVĖŽIS“	1
16.	UAB „NAUJAUSIŲ TECHNOLOGIJŲ CENTRAS“	1
17.	UAB „New Energy Group“	1
18.	UAB „Raminora“	1
19.	UAB „VIP SALDUMYNAI“	1
20.	UAB „ŽEMDIRBIŲ KONSULTACIJOS“	1
21.	UAB PROFARMA	1
22.	Vilniaus universitetas	1
23.	Vlado Bložės PĮ	1
24.	Vytauto Didžiojo universitetas	1

2010 metais išduoti patentai pagal patentų savininkų valstybes

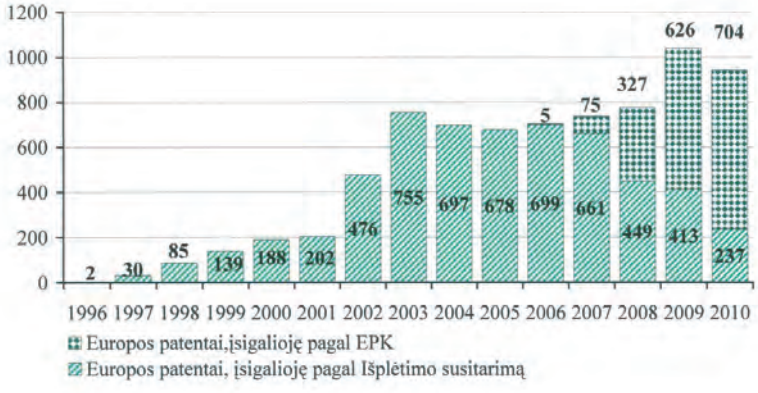
Patentų, išduotų 2010 metais, skaičius pagal TPK skyrius

TPK skyriai		Lietuva	Užsienio valstybė (valstybės kodas ir patentų skaičius)	Iš viso
Žmogaus poreikių tenkinimas	A	17	RU 2, IN 1, LV 1	21
Įvairūs technologiniai procesai; transportas	B	5	DE 1, EE 1, GB 1, RU 1, TW 1	10
Chemija; metalurgija	C	7	-	7
Tekstilė; popierius	D	-	-	-
Statyba; kalnakasyba	E	11	-	11
Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai	F	13	GB 1	14
Fizika	G	7	RU 1, TW 1, US 1	10
Elektra	H	11	-	11
Iš viso		71	13	84

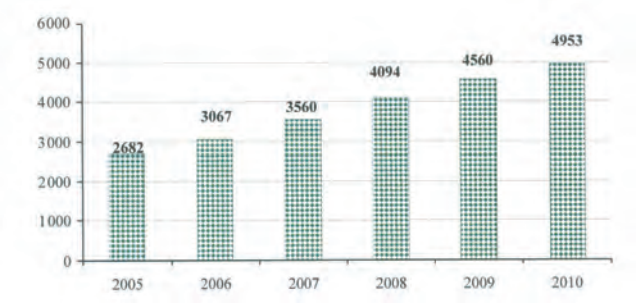
Europos patentai

Nuo Lietuvos Respublikos ir Europos patentų tarnybos (EPT) Susitarimo dėl Europos patentų galiojimo išplėtimo įsigaliojimo 1994 m. liepos 5 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje įsigaliojo 5711 Europos patentų. Nuo Lietuvos Respublikos prisijungimo prie Europos patentų konvencijos (EPK) 2004 m. gruodžio 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. Lietuvoje pagal EPK įsigaliojo 1737 Europos patentai, iš viso 7448 Europos patentai. Europos patentams buvo įrašyti 630 Europos patento pakeitimų, 292 teisių perdavimo ir 11 licencinių sutarčių.

Europos patentai, įsigalioję Lietuvos Respublikoje 1996-2010 m.

Metų pabaigoje galiojantys Europos patentai

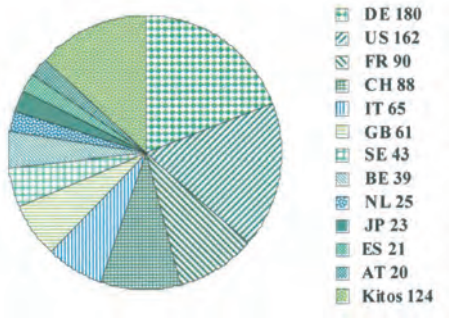

2010 metais Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 941 Europos patentai, išduoti Europos patentų tarnybos (EPT), 704 iš jų išduoti pagal Europos patentų konvenciją (EPK).

2010 metais įregistruota 42 perleidimo sutartys, iš jų 38 perleidimo sutartys Europos patentams.

2010 metais įregistruota 2 licencinės sutartys, iš jų 1 Europos patentui.

2010 metais įsigalioję Europos patentai pagal patentų savininkų valstybes

Europos patentų, įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje 2010 metais, skaičius pagal TPK skyrius

TPK skyriai		Valstybės kodas ir paraiškų skaičius	Iš viso
Žmogaus poreikių tenkinimas	A	US 50, CH 46, DE 45, IT 26, FR 21, GB 19, BE 11, ES 11, JP 11, LU 9, NL 8, SE 8, AT 5, DK 5, IN 3, FI 3, IE 2, IL 2, NO 2, RU 2, SI 2, BB 1, BM 1, CY 1, GR 1, HK 1, HU 1, PR 1, PT 1, RU 1	300
Įvairūs technologiniai procesai; transportas	B	DE 28, CH 10, IT 8, FR 8, NL 8, SE 6, US 6, AT 5, ES 5, GB 4, FI 4, DK 3, AI 2, BE 1, BY 1, GR 1, IE 1, IL 1, IN 1, PL 1, TR 1	105
Chemija; metalurgija	C	US 104, DE 66, FR 51, GB 29, CH 24, IT 19, SE 18, BE 17, JP 11, DK 9, IE 7, HU 6, ES 5, IN 5, NL 5, CA 4, LU 4, FI 3, IL 3, AT 2, CZ 2, PT 2, LV 1, PL 1, RU 1, SG 1, SI 1, TW 1	402
Tekstilė; popierius	D	NL 2, IT 1, FR 1	4
Statyba; kalnakasyba	E	DE 12, AT 6, FI 6, BE 4, IT 4, SE 2, CA 1, FR 1, IE 1, LU 1, NL 1	39
Mechanika; apšvietimas; šildymas; ginklai; sprogdinimo darbai	F	DE 7, CH 4, DK 2, FR 2, GB 2, IT 2, AT 1, BE 1, NL 1, RO 1, RU 1, SE 1	25
Fizika	G	DE 8, BE 4, FR 4, GB 4, CH 3, IT 2, US 2, AT 1, IL 1, JP 1, SE 1	31
Elektra	H	DE 14, SE 7, GB 3, IT 3, FR 2, BE 1, CH 1, FI 1, LT 1, LI 1, RU 1	35
Iš viso		DE 180, US 162, FR 90, CH 88, IT 65, GB 61, SE 43, BE 39, NL 25, JP 23, ES 21, AT 20, DK 19, FI 17, LU 14, IE 11, IN 9, HU 7, IL 7, CA 5, RU 5, PT 3, SI 3, AI 2, CZ 2, GR 2, NO 2, PL 2, TR 2, BB 1, BM 1, BY 1, CY 1, HK 1, LI 1, LT 1, LV 1, PR 1, RO 1, SG 1, TW 1	941

PUSLAIDININKINIŲ GAMINIŲ TOPOGRAFIJOS

Puslaidininkinių gaminių topografijų teisinę apsaugą Lietuvos Respublikoje galima gauti pagal Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymą, įsigaliojusį 1998 m. gruodžio 1 d. tiesiogiai paduodant paraiškas VPB.

Nuo Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo įsigaliojimo datos paraiškų įregistruoti puslaidininkinių gaminių topografijas nebuvo paduota.

PREKIŲ ŽENKLAI

Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į prekių ženklą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 1997 m. lapkričio 15 dienos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą, pagal kurį tarptautinės ženklų registracijos suteikta apsauga išplečiama Lietuvos Respublikoje (tarptautinis kelias) ir nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 40/94 dėl Bendrijos prekių ženklo (pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija)) pagal kurį prekių ženklas, įregistruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM), yra saugomas Lietuvoje.

Nuo Valstybinio patentų biuro įkūrimo pradžios iki 2010 m. gruodžio 31 d. VPB nacionaliniu keliu buvo paduota 62 020 paraiškų su prašymu įregistruoti prekių ženklą. Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre per šį laikotarpį įregistruoti 51 406 prekių ženklai, iš jų galiojo 36 878 registracijos, įrašyti 24 833 registro pakeitimai, 9 345 teisių perdavimo ir 930 licencinių sutarčių, 1 208 teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir 228 areštai (areštų atšaukimai).

Pradedant 1997 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauta 50 290 pranešimų dėl tarptautinių registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje, atlikus ekspertizę priimti 47 169 sprendimai suteikti apsaugą.

2010 m. pabaigoje Lietuvoje galiojo 79 511 prekių ženklų registracijų, kurioms prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei 690 725 Bendrijos prekių ženklai, registruoti ES Bendrijos prekių ženklų registre.

Prekių ženklų, paduotų Lietuvos Respublikoje 1993, 1997, 2004 – 2010 metais, skaičius

Metai	Prekių ženklų paraiškų, paduotų VPB nacionaliniu keliu, skaičius	Gautų pranešimų apie tarptautines prekių ženklų registracijas, išplėstas Lietuvoje, skaičius	Viso
1993	11334	-	11334
1997	4098	47	4145
2004	2669	4870	7539
2005	2250	4022	6272
2006	2458	4008	6466
2007	2649	3702	6351
2008	2812	3648	6460
2009	2108	2472	4580
2010	2240	2032	4272

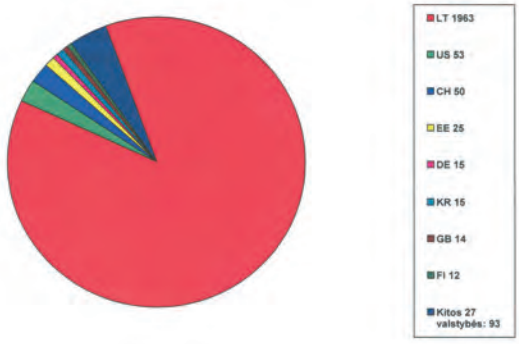
Išimtinių teisių į prekių ženklus įregistravimas Lietuvos Respublikoje 1993, 1997, 2004 – 2010 metais

Metai	Nacionalinių prekių ženklų registracijų skaičius	Tarptautinių prekių ženklų registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvoje, skaičius	Viso
1993	3157	-	3157
1997	2280	2	2282
2004	1502	4684	6186
2005	1787	4559	6346
2006	2922	4110	7032
2007	2700	4100	6800
2008	2432	3902	6334
2009	2777	3933	6710
2010	1585	2805	4390

Prekių ženklų apsauga Lietuvos Respublikoje nacionaliniu keliu

2010 metais VPB paduota 2 240 prekių ženklų paraiškų, iš jų:
Lietuvos pareiškėjų – 1 963 (87,6%), užsienio pareiškėjų - 277 (12,4%).

Paraiškų pasiskirstymas pagal pareiškėjų valstybes

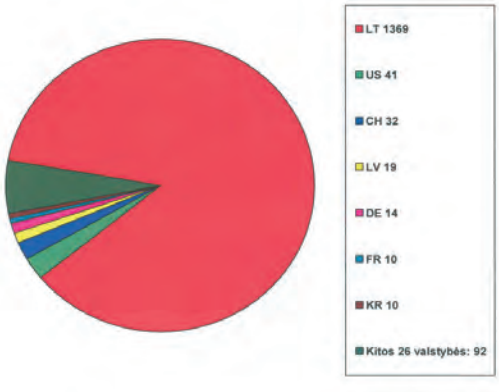

Pagal tarptautinę prekių ir paslaugų klasifikaciją 2010 metais didžiausias paraiškų kiekis buvo paduotas šioms klasėms:

Klasė	Klasės antraštė	Skaičius	%
29	Mėsa, žuvis, paukštiena ir žvėriena; mėsos ekstraktai; konservuoti, šaldyti, džiovinti, virti ir kepti vaisiai ir daržovės; drebučiai, uogienės, kompotai; kiaušiniai, pienas ir pieno produktai; maistiniai aliejai ir riebalai.	163	4,5
30	Kava, arbata, kakava, cukrus, ryžiai, tapijoka, sago kruopos, kavos pakaitalai; miltai ir grūdų produktai, duona, pyragas ir konditerijos gaminiai, ledai; medus, sirupas; mielės, kepimo milteliai; druska, garstyčios; actas, padažai; prieskoniai; ledas.	190	5,3
35	Reklama; verslo vadyba; verslo tvarkyba; įstaigų veikla.	633	15,9
41	Švietimas; mokymas; pramogos; sportinė ir kultūrinė veikla.	368	10,3
43	Maisto ir gėrimų parūpinimo paslaugos; laikinas apgyvendinimas.	189	5,3

2010 metais įregistruoti 1 585 prekių ženklai, iš jų:
Lietuvos pareiškėjų – 1 369 (86%), užsienio pareiškėjų – 216 (14%).

Registracijų pasiskirstymas pagal prekių ženklų savininkų valstybes

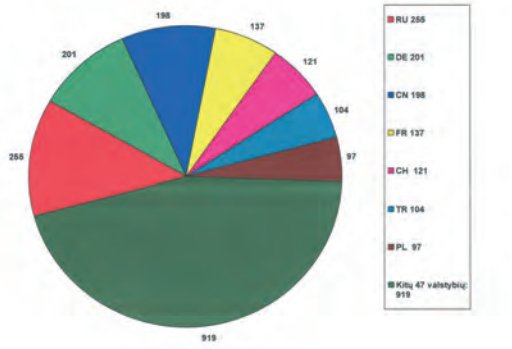

2010 metais įregistruota 13 prekių ženklų, kurių paraiškos buvo paduotos su prašymu suteikti konvencinį prioritetą.
2010 metais į Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą įrašyti 568 teisių perdavimai ir 43 licencinės sutartys, atlikti 1 798 registro pakeitimai, pratęsti 933 registracijų galiojimo terminai, įrašyti 263 teisės į ženklą įkeitimai (įkeitimų atšaukimai) ir 89 areštai (areštų atšaukimai), panaikintos 1 239 registracijos, iš kurių 1 159 registracijos buvo panaikintos, nepratęsus registracijos galiojimo termino.
2010 metais ES Vidaus rinkos derinimo tarnybai (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM) pagal 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija) 38 straipsnį buvo atliktos 2 393 paieškos pagal OHIM reikalavimus, bei VPB gavo ir perdavė OHIM 3 paraiškas Bendrijos prekių ženklui registruoti.

Prekių ženklų apsauga pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą

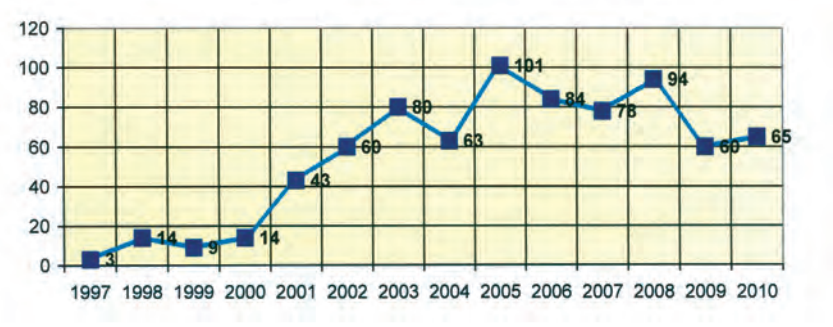
2010 metais gauti 2 032 Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinio biuro pranešimai dėl tarptautinių ženklų registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė 2 805 sprendimus suteikti tarptautinėms ženklų registracijoms apsaugą.

Tarptautinių registracijų, išplėstų Lietuvos Respublikoje 2010 metais, pasiskirstymas pagal ženklų savininkų valstybes

Pasinaudodami Lietuvos narystės Madrido protokole teikiama galimybe įgyti prekių ženklų apsaugą kitose šalyse, nuo 1997 m. iki 2010 m. pabaigos Lietuvos pareiškėjai yra padavę 768 tarptautines paraiškas. Tarptautiniame prekių ženklų registre įregistruoti 740 Lietuvos pareiškėjų tarptautinių ženklų.

Tarptautinių paraiškų, paduotų pagal Madrido protokolą, skaičius.

DIZAINAS

Lietuvos Respublikoje yra trys išimtinių teisių į dizainą gavimo keliai: pagal Lietuvos Respublikos dizaino įstatymą, paduodant paraiškas tiesiai VPB (nacionalinis kelias), nuo 2004 m. gegužės 1 dienos pagal 2001 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizaino, pagal kurį registruotas ES Vidaus rinkos derinimo tarnyboje (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM) Bendrijos dizainas saugomas Lietuvoje (regioninis kelias), ir nuo 2008 m. rugsėjo 26 dienos, Lietuvai prisijungus prie Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos akto, tarptautinio dizaino registracija gali būti išplėsta Lietuvoje (tarptautinis kelias).

Nuo Valstybinio patentų biuro įkūrimo pradžios iki 2010 m. gruodžio 31 d. VPB nacionaliniu keliu buvo paduotos 1 677 paraiškos su prašymu įregistruoti dizainą. Lietuvos Respublikos dizaino registre įregistruotos 1 458 dizaino registracijos, iš jų galiojo 352 registracijos.

Pradedant 2008 m. iš Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinio biuro tarptautiniu keliu buvo gauti 42 pranešimai dėl tarptautinių registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje, atlikus ekspertizę priimti 38 sprendimai suteikti apsaugą.

2010 m. pabaigoje Lietuvoje galiojo 901 dizainas, kuriems prašymai suteikti apsaugą buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu, bei 441 996 Bendrijos dizainai, registruoti ES Bendrijos dizaino registre.

Dizaino paraiškų padavimas Lietuvos Respublikoje 1995, 2004 - 2010 metais

Metai	Dizaino paraiškų, paduotų VPB nacionaliniu keliu, skaičius	Gautų pranešimų apie tarptautines registracijas, išplėstas Lietuvoje, skaičius	Viso
1995	85	-	85
2004	64	-	64
2005	30	-	30
2006	32	-	32
2007	27	-	27
2008	44	1	45
2009	29	12	41
2010	22	29	51

Išimtinių teisių į dizainą įregistravimas Lietuvos Respublikoje 1995, 2004 – 2010 metais

Metai	Dizaino registracijų skaičius (įskaitant pratęsimus)	Tarptautinių dizaino registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvoje, skaičius	Viso
1995	66		66
2004	128	-	128
2005	60	-	60
2006	84	-	84
2007	69	-	69
2008	91	-	91
2009	79	11	90
2010	46	27	73

Dizainai, kuriems prašymai suteikti apsaugą Lietuvos Respublikoje buvo paduoti nacionaliniu ir tarptautiniu keliu 2004 – 2010 metais

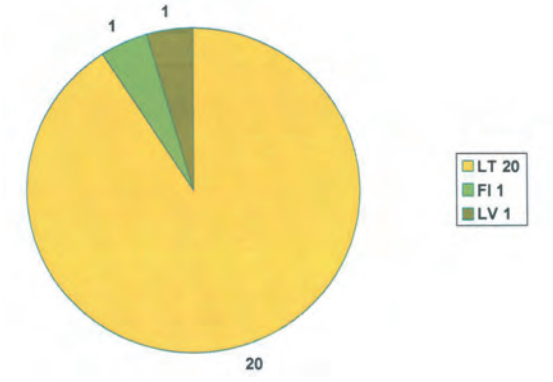
Metai	Nacionaliniu keliu paduotų dizainų skaičius	Tarptautiniu keliu išplėstų dizainų skaičius	Viso
2004	209	-	209
2005	107	-	107
2006	53	-	53
2007	50	-	50
2008	79	2	81
2009	64	47	111
2010	32	160	192

Dizainai, kuriems suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje 2004 – 2010 metais

Metai	Įregistruotų nacionalinių dizainų skaičius	Įregistruotų tarptautinių dizainų skaičius	Viso
2004	220	-	220
2005	67	-	67
2006	124	-	124
2007	36	-	36
2008	65	-	65
2009	91	44	135
2010	35	132	167

2010 metais VPB paduotos 22 paraiškos (32 dizainai) dizainui registruoti, iš jų:
Lietuvos pareiškėjų - 20 (91 %) , užsienio pareiškėjų - 2 (9 %).

Paraiškų pasiskirstymas pagal valstybes 2010 m.

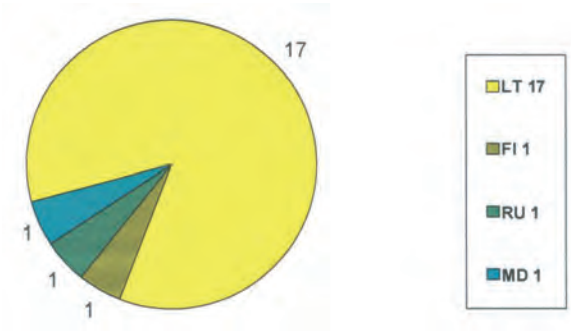
Dizaino paraiškų pasiskirstymas pagal tarptautinę Lokarno klasifikaciją
Užsienio pareiškėjai padavė dizaino paraiškas šiose srityse:
įrankiai ir metalo dirbiniai (8 kl.) – 1; įrašymo, perdavimo arba informacijos paieškos įrenginiai (14 kl.) – 1.
Lietuvos pareiškėjai padavė dizaino paraiškas šiose srityse:
pakuotės ir konteineriai prekių gabenimui ir laikymui (9 kl.) – 5, žaidimai, žaislai, palapinės ir sporto prekės (21 kl.) – 4, prekybos ir reklamos įrenginiai, ženklai (20 kl.) – 4, drabužiai ir galanterijos gaminiai (2 kl.) – 2, skysčių skirstymo įrenginiai; sanitarijos, šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo įrenginiai; kietasis kuras (23 kl.) – 1; mašinos (15 kl.) - 1, elektros energijos gamybos, paskirstymo arba transformavimo įrenginiai (13 kl.) – 1, baldai (6 kl.) – 1, maisto produktai (1 kl.) – 1.

Lietuvos Respublikos pareiškėjų, padavusių dizaino paraiškas 2009 - 2010 metais, skaičius

Pareiškėjai	Paraiškų skaičius	
	2009	2010
Juridiniai asmenys	15	12
Fiziniai asmenys	22	8
Iš viso juridinių ir fizinių asmenų	37	20

2010 metais VPB buvo įregistruota 20 dizaino registracijų (35 dizainai), iš jų:
Lietuvos pareiškėjų - 17 (85 %);
užsienio pareiškėjų - 3 (15 %).

Registracijų pasiskirstymas pagal dizaino savininkų valstybes 2010 m.

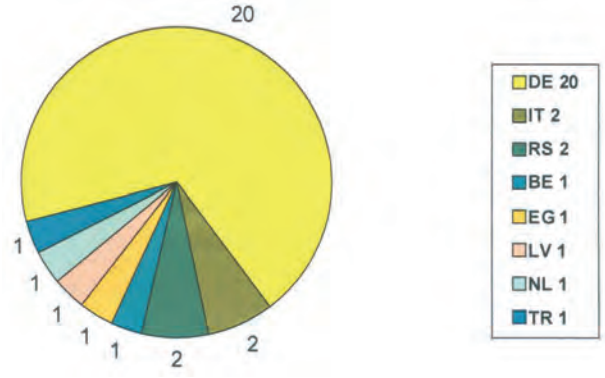
2010 metais į Lietuvos Respublikos dizaino registrą įrašytos 4 teisių perdavimo sutartys, atlikti 8 registro pakeitimai, pratęsti 26 dizaino registracijų galiojimo terminai, panaikinta 40 registracijų.

VPB gavo ir perdavė OHIM 1 paraišką Bendrijos dizainui registruoti.

Dizainų apsauga pagal Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą

2010 metais gauti 29 Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) Tarptautinio biuro pranešimai dėl tarptautinių dizaino registracijų apsaugos išplėtimo Lietuvoje. VPB priėmė 27 sprendimus suteikti tarptautinėms dizaino registracijoms apsaugą.

Tarptautinių registracijų, išplėstų Lietuvos Respublikoje 2010 metais, pasiskirstymas pagal dizaino savininkų valstybes

Tarptautinės registracijos išplėstos šiose srityse:

transporto arba kėlimo priemonės (12 kl.) – 11, apšvietimo prietaisai (26 kl.) – 8, pakuotės ir konteineriai prekių gabenimui ir laikymui (9 kl.) –3, elektros energijos gamybos, paskirstymo arba transformavimo įrenginiai (13 kl.) – 2, medicininiai ir laboratoriniai įrenginiai (24 kl.) - 1, raštinės reikmenys ir biuro įrenginiai, menininkų ir mokymo priemonės (19 kl.) – 1, spausdinimo mašinos ir biuro įranga (18 kl.) – 1, fotografijos, kinematografijos aparatūra ir optiniai prietaisai (16 kl.) - 1, drabužiai ir galanterijos gaminiai (2 kl.) – 1.

APELIACIJOS, PROTESTAI

Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus veiklos tikslas – peržiūrėti pareiškėjo skundžiamus VPB ekspertų sprendimus, priimtus atliekant įstatymų nustatyta tvarka patentinės paraiškos, paraiškos papildomos apsaugos liudijimui gauti, paraiškos topografijai registruoti, dizaino, prekių ženklo ekspertizę bei apginti pažeidžiamas suinteresuotų asmenų teises į intelektinės nuosavybės objektus.

2010 metų sausio 1 d. įsigaliojo nauja Apeliacijų ir protestų nagrinėjimo taisyklių AP/02/2009 redakcija. Pagal šias taisykles apeliacijos ir protestai paprastai nagrinėjami rašytinio proceso tvarka, žodinio proceso tvarka nagrinėjama tik išimtiniais atvejais, kai ginčas yra sudėtingas arba turi reikšmės naujos Apeliacinio skyriaus praktikos formavimui.

Apžvelgiant 2010 metų statistinius duomenis pažymėtina, kad Apeliaciniam skyriui buvo paduoti **153 protestai bei 9 apeliacijo**s:

- 107 protestai dėl nacionalinių prekių ženklų registracijų,
- 45 protestai dėl tarptautinių prekių ženklų registracijų pagal Madrido protokolą,
- 1 protestas dėl dizaino registracijos,
- 8 apeliacijos dėl nacionalinio prekių ženklo paraiškos,
- 1 apeliacija dėl tarptautinio ženklo registracijos.

Gautų protestų ir apeliacijų skaičius 2004-2010 metais:

2004 metais – 8 apeliacijos ir 148 protestai;
2005 metais – 8 apeliacijos ir 133 protestai;
2006 metais – 9 apeliacijos ir 187 protestai:
2007 metais– 10 apeliacijų ir 265 protestai,
2008 metais – 13 apeliacijų ir 197 protestai,
2009 metais – 14 apeliacijų ir 181 protestas,
2010 metais – 9 apeliacijos ir 153 protestai.

2010 metais Apeliacinis skyrius priėmė 95 sprendimus, išnagrinėdamas:

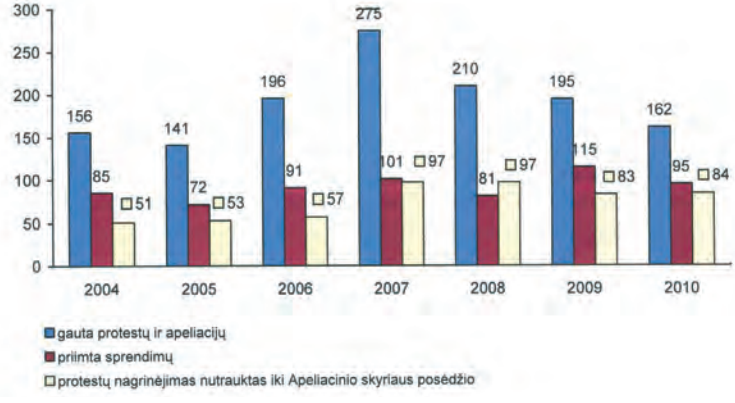
- 8 apeliacijas (7 dėl nacionalinės prekių ženklo paraiškos, 1 – dėl papildomos apsaugos liudijimo išdavimo);
- 94 protestus (63 protestus dėl nacionalinių prekių ženklų registracijų, 31 – dėl tarptautinių ženklų registracijų, 2 - dėl dizaino registracijos).

Pagal priimtus sprendimus:

- 54 atvejais protestai buvo patenkinti,
- 30 atvejų protestai buvo atmesti,
- 11 atvejų protestai buvo patenkinti iš dalies.

5 apeliacijos dėl VPB eksperto išvadų atmesti paraišką prekių ženklui registruoti ir 1 apeliacija dėl papildomos apsaugos liudijimo suteikimo buvo atmestos, 2 apeliacijos dėl VPB eksperto išvadų atmesti paraišką prekių ženklui registruoti tenkintos.

Apibendrinti Apeliacinio skyriaus 2004-2010 metų duomenys:

Ginčo šalys aktyviai naudojasi taikaus ginčo sprendimo galimybe po protesto padavimo ir tokių protestų nagrinėjimas Apeliaciniame skyriuje yra nutraukiamas. 2010 metais šis skaičius siekė 84 protestus: buvo nutrauktas 68 protestų dėl nacionalinių ženklų registracijų, 14 protestų dėl tarptautinių ženklų registracijų, 1 protesto dėl dizaino registracijos, 1 apeliacijos dėl nacionalinio prekių ženklo paraiškos nagrinėjimas Apeliaciniame skyriuje.

Iš 2010 metais priimtų 95 Apeliacinio skyriaus sprendimų, 8 buvo apskųsti Vilniaus apygardos teismui. Pažymėtina, kad iš šio skaičiaus Vilniaus apygardos teismas jau yra išnagrinėjęs 2 civilines bylas, abiem atvejais Apeliacinio skyriaus sprendimai pripažinti pagrįstais ir teisėtais.

Pažymėtina, kad 2010 m. rugsėjo 2 d. ES Teisingumo Teismo byloje Nr. C-66/09 Kirin Amgen Inc. v. Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras priimtas palankus VPB sprendimas patvirtino VPB Apeliacinio skyriaus sprendimo atsisakyti išduoti papildomos apsaugos liudijimą teisėtumą.

TEISĖKŪRA IR TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Teisėkūra

2010 metai teisėkūros ir tarptautinio bendradarbiavimo srityje VPB buvo ypač intensyvūs ir atsakingi. 2010 m. VPB parengė teisės aktų pasiūlymus, kuriais siekiama sumažinti administracinę naštą smulkiajam ir vidutiniam verslui, supaprastinti bei patobulinti pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūras. 2010 m. buvo užbaigta daugiau nei 4 m. trukusi patentų teisės reforma, kurios rezultatas – 2010 m. gruodžio 23 d. priimtas naujos redakcijos Patentų įstatymo pakeitimo įstatymas.

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 192 priemonę („Parengti Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo, Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo, Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimų projektus – atsisakyti privalomo licencinių sutarčių registravimo ir licencinių sutarčių registravimo kaip sąlygos įsigalioti licencinei sutarčiai trečiųjų asmenų atžvilgiu“) ir 592 priemonę („Parengti teisės aktų projektus, siekiant modernizuoti prekių ženklų registravimo procedūras“) buvo parengtas ir pateiktas Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymo 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 30, 32, 34, 36, 38, 43, 44, 47 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir įstatymo priedo pakeitimo, papildymo 231 straipsniu įstatymo projektas.

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 192 priemonę buvo parengti ir pateikti Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos dizaino įstatymo 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 334, 35, 40, 41 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos puslaidininkinių gaminių topografijų teisinės apsaugos įstatymo 10, 12, 13, 14, 17, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo 151 straipsniu įstatymo projektai.

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 metų programos įgyvendinimo priemonių 546 priemonę („Parengti projektą Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo įstatymo, kuris numatytų mažesnius mokesčius už pramoninės nuosavybės objektų registravimą, ypač skatinant smulkųjį ir vidutinį verslą, mokslo institucijas registruoti pramoninės nuosavybės objektus“) ir Nacionalinės Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008-2010 metų programos (Žin., 2008, Nr. 124-4718) 28 priemonę („Tobulinti mokesčių už pramoninės nuosavybės registravimą politiką“) buvo parengtas ir pateiktas Teisingumo ministerijai Lietuvos Respublikos mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 5, 6 straipsnių, 1, 2, 3, 4 priedėlių pakeitimo, papildymo 91 straipsniu įstatymo projektas.

2009 metais vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 m. programos įgyvendinimo 591-ą priemonę bei atsižvelgiant į nacionalinėje teisėje įgyvendinamas Patentų teisės sutarties nuostatas, Valstybiniame patentų biure buvo parengti Įstatymo dėl Patentų teisės sutarties ratifikavimo, Patentų įstatymo pakeitimo įstatymo (nauja redakcija) bei Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektai. 2010 m. gruodžio 23 d. Patentų įstatymo pakeitimo įstatymas (nauja redakcija) ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo 1 priedėlio pakeitimo ir papildymo įstatymas buvo priimti Seime (įstatymų numeriai atitinkamai Nr. XI-1261 ir Nr. XI-1262, paskelbta Žin., 2010, Nr. 4-127 ir Nr. 4-128). Šių įstatymų įsigaliojimas priklauso nuo Patentų teisės sutarties įsigaliojimo Lietuvai datos (įstatymo dėl sutarties ratifikavimo projektas Nr. XP-3333(2) yra pateiktas Seimui).

Tarptautinis bendradarbiavimas

2010 metais VPB ir toliau aktyviai bendradarbiavimo su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO), Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM), Europos patentų tarnyba (EPT), dalyvavo šių organizacijų bei Europos Sąjungos organų veikloje. 2010 metai ypač pasižymėjo intensyviomis diskusijos ir Lietuvos interesų atstovavimu ES darbo organuose dėl ES patento ir vieningos patentų ginčų sistemos sukūrimo, sėkmingu dvišalių sutarčių vykdymu bei pirmąja Lietuvos teismų praktikoje ES Teisingumo Teisme pasibaigusia byla dėl atsisakymo išduoti papildomos apsaugos liudijimą, kurioje buvo priimtas VPB palankus teismo sprendimas.

Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (WIPO)

2010 metais buvo tęsiamas bendradarbiavimas su viena iš specializuotų Jungtinių Tautų tarptautinių organizacijų – Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija, atsakinga už intelektinės nuosavybės apsaugos politikos formavimą pasauliniu mastu ir daugelio tarptautinių sutarčių pramoninės nuosavybės apsaugos srityje administravimą.

Kaip ir kiekvienais metais, nuo 1992 metų, kai Lietuva tapo WIPO nare, mūsų valstybė buvo atstovaujama WIPO Generalinėse asamblėjose, Paryžiaus sąjungos Asamblėjos, Nicos sąjungos Asamblėjos, Patentinės kooperacijos sutarties (PCT) sąjungos Asamblėjos, Madrido sąjungos Asamblėjos, Budapešto sąjungos Asam-

blėjos, WIPO koordinacinių komitetų susitikimuose (dalyvauta 2 WIPO valdymo organų susitikimuose). Valstybinio patentų biuro vadovas buvo išrinktas Hagos sąjungos Asamblėjos vicepirmininku.

Valstybinio patentų biuro darbuotojai dalyvavo 11-oje WIPO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžių bei kitų WIPO organizuotų renginių.

Lietuvos Respublikos dalyvavimas Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) administruojamose daugiašalėse tarptautinėse sutartyse pramoninės nuosavybės srityje

TARPTAUTINĖ SUTARTIS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PRISIJUNGIMO DATA

Konvencija dėl Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos įkūrimo
1992 m. sausio 30 d.
Paryžiaus konvencija dėl pramoninės nuosavybės saugojimo (1967 m. Stokholmo akto redakcija)
1994 m. vasario 21 d.
Patentinės kooperacijos sutartis
1994 m. balandžio 5 d.
Nicos sutartis dėl tarptautinės prekių ir paslaugų ženklų registravimo klasifikacijos
1996 m. lapkričio 22 d.
Budapešto sutartis dėl tarptautinio mikroorganizmų deponavimo pripažinimo patentavimo procedūros reikmėms
1998 m. vasario 9 d.
Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolas
1997 m. rugpjūčio 15 d.
Sutartis dėl prekių ženklų įstatymų
1994 m. spalio 28 d., įsigaliojo 1998 m. balandžio 27 d.
Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktas
2008 m. rugsėjo 26 d.

Europos Sąjunga (ES)

2010 metais VPB atstovai aktyviai dalyvavo Europos Sąjungos darbo grupių susitikimuose, rengė ir pristatinėjo oficialią Lietuvos poziciją Briuselyje nagrinėjamais pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais.

2010 metais dalyvauta 8-iuose ES Tarybos intelektinės nuosavybės darbo grupės (įskaitant patentų ir prekių ženklų pogrupius) posėdžiuose. VPB pagal kompetenciją parengė ir suderino 19 pozicijų, iš kurių 7 pozicijos parengtos Intelektinės nuosavybės darbo grupės posėdžiams, 6 pozicijos COREPER posėdžiams ir 6 pozicijos Konkurencingumo tarybos posėdžiams.

2010 m. reikšmingas buvo VPB atstovų dalyvavimas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (Liuksemburgas) nagrinėjant bylą Nr. C-66/09 Kirin Amgen v. Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras, kurioje buvo priimtas VPB palankus sprendimas.

Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM)

Valstybinis patentų biuras glaudžiai bendradarbiauja su Vidaus rinkos derinimo tarnyba (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM). 2009 m. vasario 26 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 207/2009 dėl Bendrijos prekių ženklo (Kodifikuota redakcija) pagrindu, VPB atstovai 2010 metais atstovavo Lietuvos Respublikai 6-iuose OHIM valdymo organų – Administracinės tarybos, Biudžeto komiteto, jungtiniuose Administracinės tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant OHIM svarbius organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. VPB ekspertai 2010 metais dalyvavo 6-iuose OHIM ir patentų tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo susitikimuose, OHIM ir patentų tarnybų atstovų sąveikos susitikimuose dizaino klausimais, įvairiuose mokymuose.

Europos patentų organizacija (EPO)

Vadovaujantis Europos patentų išdavimo konvencija (Europos patentų konvencija, EPK), VPB atstovai 2010 metais atstovavo Lietuvos Respubliką 6-iuose EPO Administracinės tarybos susitikimuose, 2-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos pa-

tentų teisinio reguliavimo klausimai. 2010 m. EPO Administracinės tarybos narys R.Naujokas buvo ir EPO Europos patentų akademijos priežiūros tarybos nariu (paskirtas 3 metų kadencijai).

2010 metais VPB atstovai dalyvavo 15-oje įvairaus pobūdžio EPO renginių - EPO komitetų ir darbo grupių susitikimuose patentų teisės, techninio bendradarbiavimo klausimais, TOSC, EPTOS, kituose susitikimuose ir dalykiniuose renginiuose.

Įvertindami specialių profesinių žinių plėtimo patentų išdavimo srityje poreikį ir pasinaudodami daugiašalio bendradarbiavimo su EPO programos teikiamomis galimybėmis, 2010 metais VPB specialistai tobulino kvalifikaciją EPO Europos patentų akademijos organizuotuose 8 – iuose seminaruose. 2010 metais buvo vykdomas VPB ir EPT bendradarbiavimo nacionalinis veiksmų planas NAP 2009-2011m.

Bendradarbiavimas su patentų tarnybomis ir kitas tarptautinis bendradarbiavimas

2010 metais Valstybinis patentų biuras tęsė bendradarbiavimą su kaimyninių Baltijos regiono valstybių patentų tarnybomis – Suomijos patentų tarnybos kvietimu VPB buvo atstovaujamas Šiaurės ir Baltijos šalių patentų tarnybų vadovų susitikime. VPB darbuotojai su darbiniais vizitais lankėsi Gruzijos patentų tarnyboje, Latvijos patentų tarnyboje, Ispanijos patentų tarnybos organizuotame forume, tarptautiniame simpoziume Krokuvoje (Lenkija), Belgijos (kaip ES Tarybai pirmininkaujančios šalies) organizuotose 2-ose konferencijose patentų politikos ir intelektinės nuosavybės teisių gynimo klausimais (iš viso dalyvauta 8-iuose užsienio patentų tarnybų ar kitų nacionalinių institucijų organizuotuose renginiuose).

PATENTINĖ INFORMACIJA IR DOKUMENTACIJA

Patentinė informacija yra viena iš svarbiausių pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų, puslaidininkinių gaminių topografijų) teisinės apsaugos sudedamųjų dalių. Valstybiniam patentų biurui vykdant pramoninės nuosavybės objektų registraciją ir duomenų apie pareikštą objektą skelbimą, pareiškėjas gauna teisinę objekto apsaugą ir išskirtinę jo naudojimo teisę, o visuomenė gauna galimybę turėti pakankamai informacijos apie registruotą objektą. Be to, patentinė informacija yra mokslinės-techninės informacijos, kurios vartotojais visų pirma yra potencialūs naujų pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos objektų kūrėjai, svarbiausias elementas. Tokiu būdu nacionalinė patentinė informacija yra nemokamų mainų tarp valstybių priemonė, leidžianti kiekvienai šaliai tapti pasaulinio patentinės informacijos fondo naudotoja.

Pirminiu patentinės informacijos šaltiniu Lietuvos Respublikoje yra Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro oficialus biuletenis „Išradimai. Dizainas. Prekių ženklai“, leidžiamas kas mėnesį, kuriame skelbiami VPB tvarkomų registrų duomenys, ir išradimų aprašymai.

1918 metais Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, pirminiu patentinės informacijos šaltiniu buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybės biuletenis „Vyriausybės žinios“, kuriame 1928 – 1940 metais buvo skelbiama informacija apie išduotus Lietuvos patentus (1940 metais ši informacija buvo skelbiama „Vyriausybės žinių“ priede).

1990 metais Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, pirmasis Lietuvos oficialaus biuletenio „Išradimai. Pramoninis dizainas. Prekių ir paslaugų ženklai. Firmų vardai“ numeris pasirodė 1992 m. spalio 15 dieną. Tais metai buvo išleisti 2 biuletenio numeriai. 1993 metai buvo išleisti 4 biuletenio numeriai, o nuo 1995 metų biuletenis pradėtas leisti reguliariai. Ilgą laiką VPB oficialų biuletenį maketavo, spausdino bei platino Lietuvos technikos biblioteka. Kiekvienais metais buvo išleidžiama po 12 oficialaus biuletenio leidinių. Nuo 1997 metų lapkričio mėnesio biuletenis skelbiamas ir elektronine forma internete. Nuo 2005 m. Adobe ®PDF formato VPB oficialaus biuletenio leidiniai saugomi VPB tinklalapyje (http://www.vpb.gov.lt/).

Nuo 2009 m. liepos 1 dienos VPB oficialus biuletenis „Išradimai. Dizainas. Prekių ženklai“ leidžiamas tik elektronine forma, o biuletenio oficialaus paskelbimo šaltinis yra VPB interneto tinklalapis www.vpb.gov.lt.

Antriniais patentinės informacijos šaltiniais laikomos bibliografinės, referatų, paraiškų ir patentų aprašymų duomenų bazės. Anksčiau patentų aprašymai buvo maketuojami ir spausdinami popieriuje Lietuvos technikos bibliotekoje (LTB), tuo pačiu patentų aprašymų fondas kaupiamas VPB Išradimų skyriuje. Nuo 1996 metų Išradimų skyrių apsirūpinus reikiama dauginimo technika, patentų aprašymai kopijuojami ir dauginami Išradimų skyriuje, po keletą paruoštų egzempliorių pateikiant LTB. Nuo 1994 m. VPB pradėjo teikti Europos patentų tarnybai patentų bibliografinius duomenis, kurie buvo įtraukti į EPIDOS-INPADOC patentų analogų duomenų bazę. Nuo 1995 metų gegužės mėnesio patentinių paraiškų ir patentų bibliografiniai ir teisinio statuso duomenys reguliariai kas mėnesį buvo perduodami EPO. Taip pačiais metais VPB dalyvavo susitarimuose dėl Rytų ir Centrinės Europos patentų tarnybų patentų aprašymų skelbimo kompaktiniuose diskuose ir tuo tikslu Vengrijos firmai ARCANUM Informatics Ltd. buvo pradėta siųsti reikiama informacija. Tuo pačiu ARCANUM Informatics Ltd. nuskenuotus patentų aprašymus skelbė EPO espac@net duomenų bazėje. Nuo 1996 metų patentų aprašymai įrašomi į ESPACE-PRECES kompaktinius diskus. ESPACE-PRECES kompaktiniuose diskuose įrašyti Lietuvos patentų aprašymai nuo Nr. 3001 iki 5625. Paskutinis diskas su patento Nr. 5625 aprašymu buvo išleistas 2009 metais.

Nuo 1993 metų VPB veikė kompiuterinės duomenų bazės, kuriose patalpinti visų patentų, pramoninio dizaino, prekių ženklų bibliografiniai duomenys bei teisinio statuso duomenys, tarp jų savininkų ar pareiškėjų pavadinimų, adresų pakeitimai, licencinės ar teisių perdavimo sutartys. Iš visų duomenų bazių tam tikrais formatais buvo išvedami duomenys oficialiam biuleteniui, EPIDOS-INPADOC, PRECES, COMPU-MARK, statistikos duomenys Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) leidiniui „Pramoninės nuosavybės statistika“. Nuo 1995 metų kas mėnesį prekių ženklų ir firmų vardų bibliografiniai duomenys buvo perduodami Belgijos firmai TOMPSON/COMPU-MARK.

Nuo 2002 metų rugsėjo mėn. Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro duomenų bazė skelbiama VPB interneto tinklalapyje. Nuo 2006 metų nacionalinių patentų ir Lietuvoje įsigaliojusių Europos patentų duomenų bazės taip pat skelbiamos VPB tinklalapyje. Nuo 2007 metų VPB tinklalapyje skelbiama ir Lietuvos Respublikos dizaino registro elektroninė duomenų bazė . 2009 metais į elektroninę duomenų bazę perkelti visų išduotų nacionalinių patentų aprašymai. Kitais metais elektroninėje duomenų bazėje numatyta skelbti patentų paraiškų aprašymus.

Valstybinis patentų biuras greta pramoninės nuosavybės objektų (išradimų, dizaino, prekių ženklų, puslaidininkinių gaminių topografijų) registracijos veiklos vis aktyviau dalyvauja pramoninės nuosavybės informacijos sklaidoje, siekia, kad sukurta mokslo institucijų sistema gautų pridėtinės vertės keičiantis informacija, panaudojant pramoninės nuosavybės teisinės apsaugos specialistų žinias, sudarytų sąlygas kokybiškam naujausių technologijų kūrimo, apsaugos bei panaudojimo procesui. Visuomenės informavimas vykdomas vadovaujantis VPB direktoriaus įsakymu patvirtintais Pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos bei Visuomenės švietimo priemonių planais, pasitelkiant Lietuvos technikos biblioteką ir Patentinės informacijos centrus (PIC).

Jau nuo 1997 metų VPB Paraiškų priėmimo ir dokumentų valdymo skyrius vykdė „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinio funkcijas, priimdamas paraiškas, asmenų prašymus, skundus, įteikdamas ar išsiųsdamas asmenims atsakymus, pažymas, pramoninės nuosavybės dokumentus, teikdamas informaciją pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapio skyrelyje „Klausimai - atsakymai“ ir elektroniniu paštu. 2010 metais VPB tinklalapio skyriuje „Klausimai-atsakymai“ atsakyta į 342, informaciniu elektroniniu paštu - 243, informaciniu telefonu - apie 4 700 asmenų klausimų. „Vieno langelio“ asmenų aptarnavimo padalinyje apsilankė apie 4 tūkst. interesantų. Daugiau nei 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų įteikta ar išsiųsta paštu.

Vykdant visuomenės švietimo priemonių planą parengtas straipsnis publikacijai žurnale „Mokslas ir technika“, VPB interneto tinklalapyje paskelbti atliktų sociologinių tyrimų (anketinės apklausos), atspindinčių visuomenės dalies, informuotos apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, rezultatai. VPB ir Vidaus rinkos derinimo tarnybos (prekių ženklai ir dizainas) (OHIM) bendradarbiavimo pagrindu išleistos informacinės brošiūros „Kas žinotina apie Bendrijos prekių ženklus“ ir „Kas žinotina apie Bendrijos dizainą“, taip pat teisės aktų rinkiniai „ES, Lietuvos ir tarptautiniai teisės aktai prekių ženklų srityje. ES Teisingumo teismo ir Lietuvos teismų praktika prekių ženklų srityje“ ir „ES, Lietuvos ir tarptautiniai teisės aktai dizaino srityje. ES Teisingumo teismo ir Lietuvos teismų praktika dizaino srityje“, parengti informaciniai lankstinukai „Kaip apsaugoti prekių ženklą ES“ ir „Kaip apsaugoti dizainą ES“.

LTB ir VPB bendradarbiavimas leidybinėje veikloje 2010 m. pabaigoje išsivystė į trijų adaptuotų Lietuvos rinkai WIPO leidinių apie dizainą, prekių ženklus bei intelektinės nuosavybės naudojimą tekstilės įmonėse – „Patrauklus gaminys“, „Prekių ženklo sukūrimas“ ir „Dygsnis laiku“ – išleidimą. 2010 m. VPB rengė seminarus, dalyvavo parodose ir kituose renginiuose:

2010 m. vasario mėnesį LTB patalpose VPB organizavo seminarą „Kaip apsaugoti prekių ženklus ir dizainą Europos Sąjungoje“. LTB Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio filialuose vyko LTB Patentinės informacijos centro organizuotos „Atvirų durų“ dienos, kurių metu VPB specialistai konsultavo prekių ženklų ir dizaino apsaugos Europos Sąjungoje galimybių klausimais.

2010 m. balandžio 26 d. dešimtąjį kartą Lietuvoje švenčiant Pasaulinę intelektinės nuosavybės dieną, Europos Komisijos nepelno organizacija IPR-help kartu su VPB Lietuvos Respublikos Seime organizavo seminarą „Kaip apsaugoti intelektinę nuosavybę ir saugiau jaustis ES ir pasaulio rinkose“. Seminaras buvo skirtas intelektinės nuosavybės objektų kūrėjams ir naudotojams, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms. Šia proga, prisidedant LTB, buvo surengta paroda „Pramoninės nuosavybės apsauga atkūrus nepriklausomybę“, skirta Lietuvos nepriklausomybės 20-mečiui, buvo kviečiama į „Atvirų durų“ dieną VPB patalpose. Vėliau ši paroda buvo eksponuota Vilniaus Gedimino technikos (VGTU), Kauno technologijos (KTU) ir Klaipėdos universitetuose, LTB Kauno filiale. Dar viena VPB ir LTB paroda buvo surengta Šiaulių universitete.

2010 m. gegužės mėnesį dalyvauta parodoje „Balttechnika 2010“ ir Verslininkystės savaitės renginiuose, kurie vyko Lietuvos parodų centre LITEXPO. VPB stenduose atstovavo ir PIC specialistai.

2010 m. rugsėjo mėnesį VPB kartu su WIPO Palangoje organizavo seminarą „Patentinės informacijos ir technologijų naudojimo vaidmuo skatinant inovacijas“. Greta kitų pranešėjų, šiame seminare du pranešimus pristatė PIC atstovai.

2010 m. lapkričio mėnesį VPB kartu su WIPO organizavo regioninį teisėjų mokymo seminarą. Seminare dalyvavo teisėjai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos ir Lenkijos.

LIETUVOS TECHNIKOS BIBLIOTEKOS PATENTINĖS INFORMACIJOS CENTRAS

Labai svarbus vaidmuo kaupiant, saugant ir skleidžiant patentinę informaciją tenka Lietuvos technikos bibliotekai (LTB). LTB – atvira visuomenei valstybinės reikšmės specialioji biblioteka, kurios pagrindiniai tikslai – užtikrinti vartotojų poreikius mokslinei techninei informacijai gauti, organizuoti patentinės informacijos sklaidą bei sudaryti sąlygas naudotis visais bibliotekos informacijos ištekliais. LTB yra didžiausia šalies biblioteka, komplektuojanti technikos ir ekonomikos sričių spaudinius, išradimų aprašymus, standartus ir kitus normatyvinius dokumentus, firmų registrus ir katalogus. LTB yra šalies technikos bibliotekų tinklo metodikos ir tarpbibliotekinio abonemento (TBA) centras. Biblioteka turi skyrius Kaune, Klaipėdoje ir Panevėžyje. 2010 m. gruodžio 31 d. LTB turėjo 45,8 mln. leidinių ir dokumentų fondą (didžioji dalis yra išradimų aprašymai), 8200 registruotų abonentų. 2010 metais bibliotekoje apsilankė daugiau kaip 46 tūkst. skaitytojų, įvykdyta daugiau kaip 6 tūkst. užklausų, surengta 200 parodų ir renginių.

Lietuvos technikos bibliotekoje teikiamos šios paslaugos: dokumentai bibliotekos abonentams išduodami į namus (abonementai) ir skaitymui specializuotose (bendroji, patentinės informacijos, elektroninės informacijos, užsienio literatūros, bibliografijos) ir filialų skaityklose; LTB nesantys dokumentai skaitytojams užsakomi iš kitų šalies ir užsienio bibliotekų per tarpbibliotekinį abonementą (TBA); organizacijos aptarnaujamos pagal metines sutartis; atliekamos teminės, faktografinės, tikslinamosios ir informacinės užklausos, konsultacijos informacijos paieškos klausimais; vartotojai turi prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių ir kitų elektroninės informacijos šaltinių; bibliotekoje rengiamos teminės parodos, seminarai ir kiti renginiai; kas ketvirtį yra leidžiamas teminis rinkinys „Informacija ir biblioteka“.

Bibliotekos padalinys Patentinės informacijos centras (PIC) yra pramoninės nuosavybės dokumentų ir patentinės literatūros depozitinė biblioteka, patentinės informacijos paslaugų, patentinių dokumentų komplektavimo, leidybos ir platinimo centras Lietuvoje. Kartu su Valstybiniu patentų biuru ir LTB filialais yra susiformavęs šalies PATLIB (patentinės informacijos) centrų, teikiančių patentinės informacijos ir dokumentacijos paslaugas visuomenei, tinklas. PIC nuolat rengia ir leidžia informacinį leidinį „Pramoninės nuosavybės apsauga“, kuris išeina kas ketvirtį.

2010 metais, siekiant populiarinti Lietuvos išradėjų išradimus ir patentinės apsaugos sistemą, PIC pradėtas rinkti mėnesio išradimas, kuriuo gali tapti naudingas visuomenei ir komerciškai perspektyvus patentuotas išradimas/patento paraiška. Informacija apie išradimą skleidžiama įvairiuose mokslo ir technologijų portaluose.

2010 m. birželio mėnesį LTB užsiprenumeravo informacijos produktą Global Patent Index (GPI), per kurį yra pasiekiama Europos patentų tarnybos (EPT) patentinių dokumentų bibliografinių duomenų bazė DOCDB. GPI yra efektyvus įrankis, kuriuo galima pasiekti patentinę informaciją iš daugiau kaip 80 pasaulio patentų tarnybų.

2010 metų pabaigoje biblioteka pagal VPB ir EPO bendradarbiavimo veiksmų plano projektą įsigijo kompiuterinę ir biuro įrangą, kuri buvo skirta gerinti PATLIB centrų infrastruktūrą. Įranga leis geriau aptarnauti vartotojus – vykdyti dokumentų spausdinimo, kopijavimo ir skenavimo funkcijas, pateikti informaciją klientams įvairiose laikmenose.

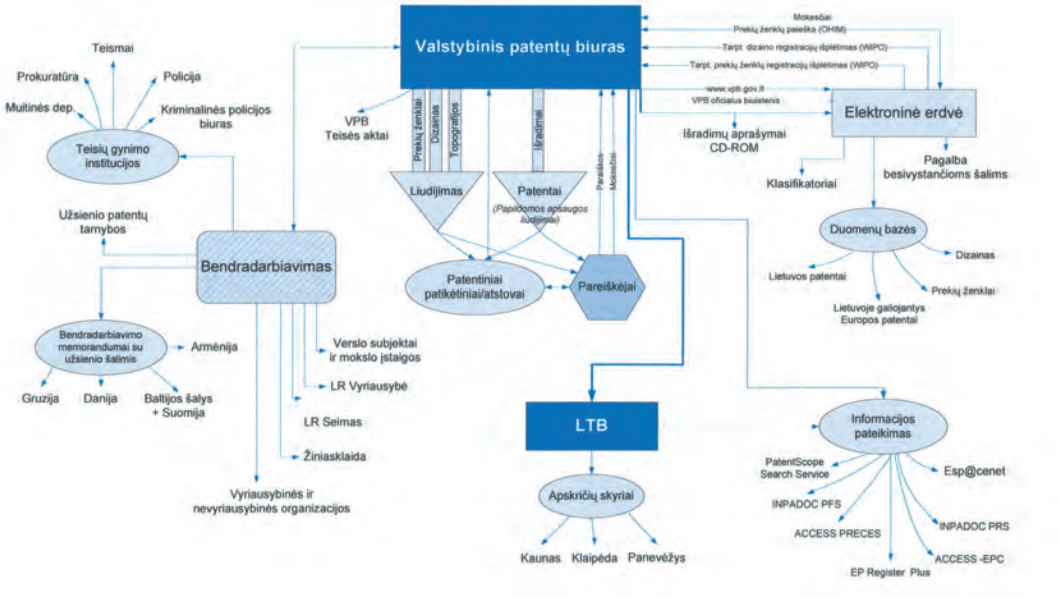
Vilniuje ir Kaune nuo 2007 metų veikia patentų klinikos – nemokamų konsultacijų paslauga išradėjams išradimų patentavimo klausimais. Konsultacijas vykdo Lietuvos patentiniai patikėtiniai.

2010 metais PIC interneto svetainėje užregistruota daugiau kaip 100 tūkst. virtualių apsilankymų.

Lietuvos technikos biblioteka kartu su Valstybiniu patentų biuru nuo 2008 m. oficialiai bendradarbiauja su VGTU, KTU ir Šiaulių universitetu.

2010 m. birželį Vilniuje Saulėtekio slėnyje visuomenei pristatytas bendras VPB ir LTB projektas „Išankstinė pramoninės nuosavybės diagnozė“, vykdomas su Europos patentų tarnybos parama. Projekto tikslas – žinojimo lygio apie pramoninės nuosavybės (PN) panaudojimo galimybes įmonėse didinimas, rekomendacijų dėl PN apsaugos veiksmų ir organizavimo suteikimas.

2010 m. spalio 11-15 d. pirmą kartą šalyje buvo surengta Patentinės informacijos savaitė PATINFO2010, kurios metu LTB vyko „Atvirų durų“ diena, konsultacijos informacijos paieškos ir išradimų patentavimo klausimais, lankytojų supažindinimas su interneto duomenų bazėmis, PIC informaciniais leidiniais, taip pat vyko paskaitos apie išradybą bei pristatyti projektai, vykdomi LTB.

STATISTINIAI DUOMENYS

PADUOTŲ PARAIŠKŲ ATASKAITA

			Metai		Palyginimas % 2010/2009
			2009	2010	
Išradimai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	91	108	119
	Nacionalinės paraiškos	Užsienio pareiškėjų	7	4	57
	Tarptautinės paraiškos (PCT nacionalinis lygis)	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
		Užsienio pareiškėjų	9	2	22
	Išplėstos Europos patentinės paraiškos		197	320	162
	Iš viso		304	434	143
Puslaidininkinių gaminių topografijos	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
	Nacionalinės paraiškos	Užsienio pareiškėjų	0	0	0
	Iš viso		0	0	0
Prekių ženklai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	1833	1963	107
	Nacionalinės paraiškos	Užsienio pareiškėjų	275	277	101
	Pranešimai apie prekių ženklų tarptautines registracijas, išplėstas pagal Madrido protokolą		2472	2032	82
	Iš viso		4580	4272	93
Dizainas	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	25	20	80
	Nacionalinės paraiškos	Užsienio pareiškėjų	4	2	50
	Pranešimai apie tarptautines pramoninio dizaino registracijas, išplėstas į Lietuvos Respubliką		12	29	242
	Iš viso		41	51	124
	Iš viso		**4925**	**4757**	**97**

ĮREGISTRUOTŲ IŠIMTINIŲ TEISIŲ ATASKAITA

		Metai		Palyginimas % 2010/2009
		2009	2010	
Išradimai	Nacionaliniai patentai	84	84	100
	Įsigalioję Europos patentai	1039	941	91
	Iš viso	1123	1025	91
Puslaidininkinių gaminių topografijos	Nacionalinės registracijos	0	0	0
	Iš viso	0	0	0
Prekių ženklai	Nacionalinės registracijos	2777	1585	57
	Suteikta apsauga tarptautinėms registracijoms, išplėstoms pagal Madrido protokolą	3933	2805	71
	Iš viso	6710	4390	65
Dizainas	Nacionalinės registracijos	33	20	61
	Suteikta apsauga tarptautinėms pramoninio dizaino registracijoms, išplėstoms į Lietuvos Respubliką	11	27	245
	Iš viso	44	47	107
Iš viso		**7877**	**5462**	**69**

LIETUVOS PAREIŠKĖJŲ PADUOTŲ PATENTINIŲ PARAIŠKŲ, TAIP PAT PARAIŠKŲ PREKIŲ ŽENKLAMS IR DIZAINUI REGISTRUOTI PAGAL TARPTAUTINES SUTARTIS IR ES REGLAMENTUS ATASKAITA

	Metai		Palyginimas % 2010/2009
	2009	2010	
Tarptautinės patentinės paraiškos (PCT)	23	10	43
Europos patentinės paraiškos (EPK)	13	4	31
Tarptautinės paraiškos prekių ženklams pagal Madrido protokolą registruoti	60	65	108
Paraiškos Bendrijos prekių ženklui registruoti	114	94	82
Paraiškos Bendrijos dizainui registruoti	9	15	167
Tarptautinės paraiškos pramoniniam dizainui registruoti	1	1	100

VALSTYBĖS MOKESČIŲ ATASKAITA (tūkst. litų)

	Metai		Palyginimas % 2010/2009
	2009	2010	
Išradimai	3969,1	4222,7	106
Puslaidininkinių gaminių topografijos	-	-	-
Prekių ženklai	2398,2	1992,6	83
Dizainas	71,9	47,6	66
Iš viso	**6439,2**	**6262,9**	**97**